

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

**Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal**
plv. SG
Nafase Covid-19

Deadline: 30 april 2021

Ontworpen door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum
22 april 2021

Kenmerk
2350300

Zaaknummer

nota

Werkprogramma Programmadirectie Nafase COVID-19

(ter beslissing)

Paraaf directeur

Paraaf pSG

1 Aanleiding voor deze nota

Op 1 september 2020 is de programmadirectie Nafase COVID-19 (NC19) in oprichting van start gegaan. Op 9 oktober 2020 heeft de Bestuursraad ingestemd met de nota Werkprogrammplan Nafase COVID-19 (zie bijlage). In deze nota is aangekondigd dat NC19 begin 2021 een definitief werkprogramma aan de Bestuursraad zou voorleggen.

Deze nota voorziet hier in. De nota bouwt voort op de nota's "Tijdlijnen en overige (NSOB) producten 1^e golf" (behandeld in de Bestuursraad van 9 april) en "Alternatieve wijze veiligstellen COVID-19 informatie" (behandeld in de Bestuursraad van 16 april).

2 Beslispunten, advies en mogelijk alternatief

Gaan de leden van de Bestuursraad akkoord met:

1. De resultaten van de onderscheiden taakvelden (inclusief het voorstel voor de thematische tijdlijnen naar aanleiding van de bespreking in de Bestuursraad op 9 april) en de beheersmaatregelen voor de geschetste risico's.
2. De voorstellen ten aanzien van de formatie van de programmadirectie NC19:
 - a. Het omzetten van 3 functies senior-beleidsmedewerkers (schaal 12) naar 3 functies voor senior coördinerend beleidsmedewerkers (schaal 13)?
 - b. De uitbreiding van NC19 met circa 15 fte met het oog op een parlementair onderzoek of een parlementaire enquête?
 - c. Het nu reeds werven van circa 8 informatiespecialisten? Deze informatiespecialisten zullen zich bezighouden met het ordenen van de veiliggestelde COVID-informatie.

3 Samenvatting en conclusies

3.1 Taakvelden

De programmadirectie NC19 heeft in haar werkprogramma uit oktober 2020 vier taakvelden (hierna "clusters") gedefinieerd. Hieronder volgen per cluster de belangrijkste resultaten voor 2021. Met het oog op de leesbaarheid zijn de risico's en beheersmaatregelen voor 2021 in de toelichting opgenomen.

Cluster Veiligstellen & archiveren

- Q2/Q3/Q4:
 - o Elk half jaar zal de programmadirectie NC19 de mobiele telefoon van MT-leden en hoger uitlezen om de relevante COVID-informatie veilig te stellen.
 - o Binnen een maand zal COVID-informatie van vertrekkende MT-leden en hoger en programma's/samenwerkingsverbanden die stoppen worden veiliggesteld.

Cluster Reconstrueren

Resultaten

- Q2/Q3:
 - o De op verzoek van directeuren opgestelde specifieke thematijdlijnen m.u.v. "extra handen in de zorg" (zie pagina 6 en verder).
- Q4:
 - o Specifieke thematijdlijn "extra handen in de zorg".
 - o Tijdlijnen 2^e en 3^e golf (zie pagina 6 en verder).

Cluster Evalueren

- Q2:
 - o Een in overleg met de NSOB nader te bepalen aantal reflectiesessies met VWS-medewerkers naar aanleiding van het essay "leven in de curve".
 - o Interview-training gegeven aan alle VWS-ers die daar behoefte aan hadden.
- Q2/Q3:
 - o Bouw van een referentiestructuur (i.e. een digitale ordening van alle relevante COVID-19 informatie) voor Persoonlijke Beschermingsmiddelen (BPM) en bijbehorende digitale dossiers. De bouw van de referentiestructuur voor de PBM dient als pilot voor de te bouwen referentiestructuur voor de hele COVID dataset.
- Q4:
 - o Bouw van de referentiestructuur voor de 1^e golf inclusief digitale dossiers gereed.

Cluster Wob-verzoeken

Zoals reeds uit het werkprogramma uit oktober 2020 bleek, heeft de directie WJZ een apart Wob-team ingericht en een aparte werkwijze ontwikkeld. De rol van de programmadirectie NC19 is onder andere het bevorderen van snelle besluitvorming over daarbij voorkomende vraagstukken (zoals de uitwisseling van COVID-informatie met het RIVM). Het gaat hierbij om werkzaamheden die op onregelmatige basis voorkomen. Daarom volgt hieronder geen overzicht van resultaten, risico's en beheersmaatregelen.

Cluster informatieverzoeken OBP

Sinds de behandeling van het werkprogramma in de Bestuursraad in oktober 2020 is nog een nieuw cluster actief binnen de programmadirectie NC19. Dit betreft het cluster Informatieverzoeken OBP. Het cluster Informatieverzoeken OBP is verantwoordelijk voor het geautomatiseerd verzamelen van stukken

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

(documenten en mails) ter beantwoording van verantwoordingsverzoeken zoals die aan VWS gesteld worden.

Kenmerk

- Q2/Q3/Q4:
 - o Eén keer per 4 maanden levert dit cluster een nieuwe bruto dataset met COVID-documenten op.
 - o Eveneens één keer per 4 maanden levert dit cluster een nieuwe netto dataset met COVID-documenten op.
 - o Het opleveren van één dataset aan de directie OBP met als doel deze dataset te archiveren.

4 Draagvlak politiek

VWS wil transparant zijn over haar handelen tijdens de COVID-crisis en de keuzes die zijn gemaakt zorgvuldig kunnen toelichten. De programmadirectie NC-19 ondersteunt de ambtelijke en politieke leiding én de betrokken directies hierin.

5 Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Idem paragraaf 4.

6 Financiële en personele gevolgen

Financiële gevolgen

Voor 2021 bedragen de kosten van de programmadirectie in totaal

5.1.2b voor materiele kosten). Deze kosten zijn geclaimd bij het Bestedingsplan 2021.

Personele gevolgen

In het Werkprogramma uit oktober 2020 was voorzien in een formatie van 15 FTE. Besloten is om de nieuwe medewerkers fasegewijs te werven. Dit heeft ertoe geleid dat er op 15 mei 2021 in totaal 12 medewerkers in dienst zijn bij het programma. De werving voor de 3 overige medewerkers is inmiddels in gang gezet. Dit is exclusief de inhuur van aantal medewerkers (circa 15 FTE). Dit betreft medewerkers die ondersteunen bij het veiligstellen, archiveren van COVID-informatie, het bouwen van een digitale orderingsstructuur en een communicatieadviseur.

De medewerkers van het programma vallen rechtstreeks onder de programmadirecteur en zijn op basis van een arbeidsovereenkomst aangesteld. Conform Werkplanprogramma NC-19 uit oktober 2020 zullen de medewerkers met een arbeidsovereenkomst bij de afbouw of na afloop van het programma, begeleid worden naar een plek binnen VWS of naar een volgende stap in hun loopbaan. VWS heeft hierin een inspanningsverplichting.

Ten opzichte van het hiervoor genoemde Werkprogramma uit oktober 2020 vragen 2 aspecten aandacht:

1. Inmiddels is gebleken dat de inzet van bijvoorbeeld arbeidsparticipanten die op accurate wijze repeterend werk verrichten (bijvoorbeeld het uittypen van sms-berichten die niet automatisch geprint kunnen worden) zinvol is. Vooral nog is voor dit werk 1 FTE opgenomen. Met inzet vanuit medewerkers uit de doelgroep voldoet VWS aan de banenafpraak. In overleg met de pSG zijn deze medewerkers inmiddels ook geworven.
2. De aangetrokken medewerkers betreffen nagenoeg allemaal (senior-) beleidsmedewerkers op schaal 11 en 12. Inmiddels is duidelijk geworden dat

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

Kenmerk

de werkzaamheden complexer zijn dan vooraf werd ingeschat. Het verzoek is daarom om de functies van 3 senior-beleidsmedewerkers (schaal 12) om te zetten in 3 functies voor senior coördinerend medewerkers (schaal 13) en daar in voorkomende gevallen gebruik van te maken (en zodra dat het geval is, de huidige senior-beleidsfunctie (schaal 12) te laten vervallen).

3.

4. *Uitbreiding medewerkers bij parlementaire enquête*

5. De signalen dat er een parlementaire enquête naar de bestrijding van de COVID-crisis zal komen, worden steeds sterker. Uit diverse gesprekken met interdepartementale collega's met ervaring met de voorbereiding van een parlementaire enquête, komt naar voren dat dan minimaal een verdubbeling van de huidige formatie nodig zou kunnen zijn. In dat geval zou de formatie van 15 FTE naar 30 FTE groeien. Hiervoor is ruimte in het bestedingsplan geclaimd en inmiddels toegekend. Dat staat overigens los van de noodzakelijke hulp van beleidsdirecties en de huidige inhuur.
6. Het gaat hierbij niet alleen om beleidsmedewerkers (s11 t/m s13) maar "informatiespecialisten" die de informatievragen goed kunnen doorgronden en mede daardoor beleidsdirecties ontlasten. Door deze uitbreiding zal de span of control te groot worden. Naast de directeur wordt er een extra coördinerend beleidsmedewerker (schaal 14) toegevoegd aan de directie. Er zijn dan 2 "schalen 14", waarbij één schaal 14 de rol van plaatsvervanger vervult.

7.

8. Gelet op de enorme omvang van de COVID-informatie is het noodzakelijk om nu reeds te starten met het ordenen van alle informatie. Het ligt daarom in de rede om vooruitlopend op de start van een parlementair traject nu al informatiespecialisten te gaan werven (circa 8 FTE). Voor deze uitbreiding zal, indien mogelijk, gebruik gemaakt worden van een flexibele schil van medewerkers die voor een bepaalde periode ingezet worden. Echter, als de functie, situatie of de zoektocht naar geschikte medewerkers dit vraagt, kan er ook gekozen worden voor het in dienst nemen van deze medewerkers. Mocht het niet lukken om informatiespecialisten te werven dan zal de programmadirectie zoeken naar beleidsmedewerkers met affiniteit voor informatiebeheer.

7 Juridische aspecten haalbaarheid

N.v.t.

8 Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Onderhavige nota is afgestemd met de directies BPZ, OBP en WJZ.

9 Gevolgen administratieve lasten

N.v.t.

10 Toezeggingen

N.v.t.

11 Fraudetoets

N.v.t.

TOELICHTING

Deze toelichting bevat per cluster een overzicht van de resultaten in de resterende kwartalen van 2020, de risico's en de bijbehorende beheersmaatregelen. Voor het cluster Evalueren betreft dit vooral de eerste resultaten in de voorbereiding op een eventueel parlementair verantwoordingstraject. Ook voor de periode na 2021 is reeds een grove planning opgesteld over de noodzakelijke stappen in de voorbereiding op een dergelijk traject.

1. Cluster Veiligstellen & Archiveren

Het cluster Veiligstellen en Archiveren houdt zich bezig met het veiligstellen¹ van COVID gerelateerde informatie en het uitvoeren van noodzakelijke archivering.² De overige archivering, niet zijnde noodzakelijke archivering, van COVID-gerelateerde informatie wordt door de directie OBP verricht. Daarnaast is het cluster actief met het beschikbaar maken van chatberichten in het kader van verantwoordingsverzoeken zoals die gesteld worden aan het Ministerie (zie ook Cluster OBP Informatieverzoeken). De bestuursraad is op 16 april akkoord gegaan met de voorstelde werkwijze ten aanzien van het veiligstellen van alle relevante COVID-19 informatie. Een coördinator van de directie OBP ondersteunt dit cluster door ontwikkelingen binnen en voorstellen van de programmadirectie NC19 over informatiebeheer te toetsen aan staand (VWS-/Rijks-)beleid en daarover te adviseren.

Resultaten

- Q2/Q3/Q4:

- o Elk half jaar zal de programmadirectie NC19 de mobiele telefoon van MT-leden en hoger uitlezen om de relevante COVID-informatie veilig te stellen (deze frequenties is gekozen om de belasting van de betrokkenen te minimaliseren).
- o Binnen een maand zal COVID-informatie van vertrekkende MT-leden en hoger en programma's/samenwerkingsverbanden die stoppen worden veiliggesteld.

Risico's

1. Beperkt draagvlak bij betrokkenen voor het uitlezen van de mobiele telefoon.
2. Te lange tijdspanne tussen het uitlezen van mobiele telefoons en het terugleggen van relevante COVID-berichten bij de eigenaar van de telefoon.
3. Onvoldoende communicatie tussen NC19 en OBP over vertrekkende MT-leden en hoger en programma's/samenwerkingsverbanden die stoppen.

Beheersmaatregelen

- Ad 1. Heldere communicatie over het doel van en het proces bij het uitlezen van mobiele telefoons.
- Ad 2. Goed uitgeschreven proces en een team met voldoende en kundige medewerkers.
- Ad 3. Monitoren van gemaakte afspraken door NC19 en OBP aan de hand van een afsprakenmatrix.

2. Cluster Reconstrueren

¹ Onder *veiligstellen* wordt verstaan: het in een door VWS beheerde omgeving opnemen zodat hiervan een back up aanwezig is en de informatie in het zoekbereik opgenomen is van het team OBP-informatieverzoeken.

² Onder *noodzakelijke archivering* wordt verstaan: het archiveren van documenten, e-mail en berichtenverkeer van vertrekkende medewerkers en opgeheven organisatieonderdelen in Marjolein.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Het cluster Reconstrueren stelt algemene en thema-tijdslijnen op over de bestrijding van de COVID-19 crisis. De Bestuursraad is op 9 april akkoord gegaan met het plan van aanpak voor het opstellen van tijdslijnen voor de 2e en 3e golf.

Kenmerk

Dit cluster is voornemens de volgende tijdslijnen op te stellen.

1^e golf, specifieke thematijdslijnen op verzoek van directeuren:

- Slachterijen*
- Nertsen*
- Toerisme en vliegverkeer
- Persconferenties en maatregelen (incl. aanwijzingen)
- Overige bedden (zorghotels etc.)
- Ventilatie*
- Extra handen in de zorg

2^e golf en 3^e golf:

- Crisisstructuur
- Persconferenties en maatregelen (incl. aanwijzingen)
- IC-capaciteit
- Langdurige zorg
- Testbeleid en capaciteit
- Vaccinatiebeleid
- Digitale Ondersteuning (o.a. digitaal vaccinatie-paspoort)
- Zorgbonusregeling (incl. de aanloop vanuit de 1^e golf)
- Extra handen in de zorg

Voor de 3^e golf zal de programmadirectie NC-19 ook de Algemene Tijdslijn opleveren.

* De eindata van deze kleinere tijdslijnen liggen in de 2^e golf, deze tijdslijnen zullen daarom niet per golf beschreven worden maar in zijn geheel, tot en met het moment waarop dit thema niet meer aan de orde is.

Tenslotte: in overleg met het programma DG Samenleving en COVID-19 (PDGSC-19) is de noodzaak besproken van een *juridische tijdslijn* (welke wetten hebben de betrokken departementen voor de bestrijding van de COVID-19 crisis opgesteld). De programmadirectie NC-19 zal hier vanuit VWS een bijdrage aan leveren. De programmadirectie NC-19 levert al een bijdrage aan de *interdepartementale tijdslijn* van PDGSC-19.

Resultaten

- Q2/Q3:
 - o De hiervoor genoemde en op verzoek van directeuren opgestelde specifieke thematijdslijnen m.u.v. "extra handen in de zorg".
- Q4:
 - o Specifieke thematijdslijn "extra handen in de zorg".
 - o De hiervoor genoemde tijdslijnen 2^e golf en 3^e golf.

Risico's

4. Medewerkers van directies die betrokken zijn bij de crisisbestrijding kunnen onvoldoende tijd vrijmaken voor het opstellen van beknopte logboekjes en voor het laten tegenlezen van de tijdslijnen door beleidsmedewerkers. Hierdoor wordt het opstellen van de tijdslijnen alsnog een heel bewerkelijk proces voor de programmadirectie NC19.

5. *Beheersmaatregelen*

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

- Ad 4. Voldoende aandacht van de MT-leden van de betrokken directies voor het laten opstellen van logboekjes en de beschikbaarheid van beleidsmedewerkers voor het tegenlezen van de tijdlijnen en daar ook zo nodig prioriteit aan geven.

Kenmerk

3. Cluster Evalueren

Op dit moment betreffen de werkzaamheden van het cluster Evalueren het ondersteunen van beleidsdirecties op beleidsevaluaties zoals het onderzoek vanuit de Onderzoeksraad voor Veiligheid (i.e. het afhandelen informatieverzoeken en het ondersteunen van collega's die geïnterviewd zullen worden). Daarnaast treft dit cluster de voorbereidingen voor een mogelijke parlementaire verantwoording naar de bestrijding van de COVID-19 crisis. Tot slot begeleidt dit cluster de NSOB-activiteiten (reflectiesessies met VWS-collega's).

Resultaten

- Q2:
 - o Een in overleg met de NSOB nader te bepalen aantal reflectiesessies met VWS-medewerkers naar aanleiding van het essay "leven in de curve".
 - o Interview-training gegeven aan alle VWS-ers die daar behoefte aan hadden.
- Q2/Q3:
 - o Bouw van een referentiestructuur (i.e. een digitale ordening van alle relevante COVID-19 informatie) voor PBM en bijbehorende digitale dossiers. De bouw van de referentiestructuur voor de PBM dient als pilot voor de te bouwen referentiestructuur voor de hele COVID dataset.
- Q4:
 - o Bouw van de referentiestructuur voor de 1e golf inclusief digitale dossiers gereed.

Risico's

De kwaliteit van de referentiestructuur en bijbehorende digitale dossiers en het tempo van de voorbereiding hierop kan onder druk komen te staan door de volgende factoren:

5. Technische knelpunten bij de bouw van de referentiestructuur.
6. Krappe arbeidsmarkt voor kundige informatiespecialisten. Informatiespecialisten zijn cruciaal om beleidsdirecties daar waar mogelijk te ontzien bij de voorbereiding op een parlementair verantwoordingstraject.
7. Vertraging bij de afronding van de tijdlijnen waardoor een voorspoedige bouw van de referentiestructuur wordt belemmerd.
8. Onvoldoende tijd bij beleidsdirecties om mee te denken over onder andere een goede referentiestructuur.
9. Mate waarin betrokkenen transparant zijn over gevoelige kwesties. Het benoemen van gevoelige kwesties is relevant voor het samenstellen van je "juiste" digitale dossiers. Dit vermindert de druk op het ambtelijk apparaat tijdens de zogeheten invorderingsperiode van de Tweede Kamer.
10. Tweede Kamer start reeds in 2021 een parlementair verantwoordingstraject. Hierdoor komt de bouw van de referentiestructuur en bijbehorende digitale dossiers sterk onder druk te staan.

Beheersmaatregelen

- Ad 5. Vroegtijdig zicht op eventuele technische belemmeringen door middel van de pilot.

Secretaris Generaal / plv.
 Secretaris Generaal
 plv. SG
 Nafase Covid-19

- Ad 6. Scherp zicht op wat nodig is qua opschaling zodat hierop tijdig kan worden geanticipeerd.
- Ad 7. Idem ad 4.
- Ad 8. Tijdige en goede communicatie richting de betrokken directies over de toegevoegde waarde (ook voor hen zelf!) van hun betrokkenheid.
- Ad 9. Idem ad 8: goede communicatie over het nut van het samenstellen van de "juiste" digitale dossiers.
- Ad 10. Het samenstellen van een "quick and dirty" referentiestructuur en aanvullende inhuur/werving van informatiespecialisten.

Kenmerk

4. Cluster WOB-verzoeken

Zoals het werkprogrammaplan uit oktober 2020 is opgenomen, heeft de directie WJZ een apart Wob-team ingericht en een aparte werkwijze ontwikkeld. De rol van de programmadirectie is onder andere het bevorderen van snelle besluitvorming over daarbij voorkomende vraagstukken. Het gaat hierbij om meer incidentele werkzaamheden die op onregelmatige basis voorkomen. Daarom volgt hieronder geen overzicht van resultaten, risico's en beheersmaatregelen. De coördinator van het Wob-team van de directie WJZ is nauw betrokken bij de programmadirectie NC19. Deze coördinator denkt vanuit haar rol mee over de consequenties van de keuzes die worden gemaakt in het kader van het veiligstellen en archiveren voor de afhandeling van de Wob-verzoeken

5. Cluster Informatieverzoeken OBP

De Bestuursraad heeft op 16 april de nota "Alternatieve wijze veiligstellen van COVID-informatie" besproken en goedgekeurd. Die nota bevatte onder andere een voorstel voor het geautomatiseerd verzamelen van stukken (documenten en mails) ter beantwoording van verantwoordingsverzoeken zoals die gesteld worden aan het departement. Het cluster Informatieverzoeken OBP is hier verantwoordelijk voor.

Door het succes van de gekozen werkwijze werkt dit cluster niet uitsluitend voor NC19. Het afgelopen jaar is het cluster betrokken geweest bij de vordering van de Tweede Kamer aangaande het parlementair onderzoek Kinderopvang en de parlementaire Enquête Gaswinning.

Daarnaast ondersteunt het Wob-team van WJZ bij Wob-verzoeken buiten verzoek

buiten verzoek

Resultaten

- Q2/Q3/Q4:

- o Eén keer per 4 maanden levert dit cluster een nieuwe bruto dataset met COVID-documenten op.
- o Eveneens één keer per 4 maanden levert dit cluster een nieuwe netto dataset met COVID-documenten op.
- o Het opleveren van één dataset aan de directie OBP met als doel deze dataset te archiveren.
- o

Risico's

11. Onvoldoende zicht op mutaties binnen een directie aangaande nieuwe en vertrekkende MT-leden.

Secretaris Generaal / plv.
Secretaris Generaal
plv. SG
Nafase Covid-19

Kenmerk

12. Onvoldoende zicht op nieuwe programma's, directies en samenwerkingsverbanden.
13. Ontstaan van nieuwe tools (Teams, Sharepoint, VWS#Net) waarop de betrokken directies besluitvormende documenten opslaan. Omdat deze nieuwe tools slecht te ontsluiten zijn wordt hiermee waardevolle content onttrokken aan de dataset met COVID-informatie.

Beheersmaatregelen

- Ad 11. Actieve dialoog met OBP aangaande mutaties in MT's en nieuwe programma's en directies.
- Ad 12. Beleidslijn en communicatie vanuit OBP richting de betrokken directies waar welke informatie (met name besluitvormende documenten) op te slaan.
- Ad 13. Communicatie vanuit NC19 richting de betrokken directies over de opslag van besluitvormende documenten.